

Bruksela, 28 września 2026 r.
(OR. en)

**Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2026/0164(COD)**

**12859/1/26
REV 1**

**COPEN 320
EUROJUST 49
JAI 1098
CODEC 1615**

NOTA

Od:	Prezydencja
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz uchylenia rozporządzenia (UE) 2018/1727 – Debata orientacyjna

I. Wprowadzenie

24 czerwca 2026 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) oraz uchylenia rozporządzenia (UE) 2018/1727 (zwany dalej „wnioskiem”)¹.

¹ Dok. 11145/26 + ADD 1– ADD 7.

23 lipca 2026 r., na posiedzeniu odpowiedniej grupy roboczej Rady (COPEN), Komisja przedstawiła wniosek, wraz z towarzyszącą mu oceną skutków². Komisja wyjaśniła, że głównym celem wniosku jest wyeliminowanie niedociągnięć stwierdzonych w ocenie z 2025 r. dotyczącej (obecnie obowiązującego) rozporządzenia (UE) 2018/1727 w sprawie Eurojustu³. W ocenie potwierdzono znaczący sukces agencji i istotną wartość dodaną, jaką ma ona dla państw członkowskich, ale jednocześnie podkreślono ograniczenia strukturalne i operacyjne, które utrudniają agencji pełne wykorzystanie jej potencjału.

Na tym samym posiedzeniu 23 lipca przewodniczący Eurojustu przedstawił uwagi dotyczące wniosku⁴, a państwa członkowskie przeprowadziły pierwszą wymianę poglądów na podstawie dokumentu prezydencji⁵. Po tym posiedzeniu wiele państw członkowskich przedstawiło również uwagi na piśmie⁶.

Na posiedzeniu grupy roboczej, które odbyło się 16 września 2026 r., państwa członkowskie kontynuowały dyskusje na podstawie dwóch dokumentów prezydencji⁷ i dokumentu roboczego Komisji⁸. Podczas tego posiedzenia grupy roboczej rozpoczęto również analizę poszczególnych artykułów tekstu⁹.

II. Kwestie omówione na posiedzeniach grupy roboczej

Podczas dyskusji na temat wniosku na wstępnych posiedzeniach grupy roboczej przeanalizowano szereg kwestii:

² Slajdy, które Komisja wykorzystała w celu przedstawienia oceny skutków na posiedzeniu grupy roboczej COPEN, zamieszczono w dok. WK 10914/26.

³ Dok. 11285/25 + ADD 1.

⁴ Slajdy, które przewodniczący Eurojustu wykorzystał w celu przedstawienia uwag Eurojustu dotyczących wniosku Komisji, zamieszczono w dok. WK 10916/26.

⁵ Dok. WK 9842/26.

⁶ Dok. WK 13064/3/26 REV 3.

⁷ Dok. WK 13147/26 i dok. WK 13149/26.

⁸ Dok. WK 13269/26.

⁹ Omówiono art. 1 – art. 5 ust. 2.

a) Struktura zarządzania

Kwestia struktury zarządzania była przedmiotem najbardziej ożywionych dyskusji na forum grupy roboczej, mimo że nie rozpoczęto jeszcze analizy poszczególnych artykułów odnośnego rozdziału dotyczącego zarządzania¹⁰.

- Obecny sposób organizacji

Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Eurojust ma jedną strukturę, którą tworzą kolegium, zarząd i dyrektor administracyjny.

Kolegium składa się z przedstawicieli krajowych, po jednym z każdego państwa członkowskiego UE¹¹; przedstawiciele krajowi to sędziowie, prokuratorzy lub inni przedstawiciele organów wymiaru sprawiedliwości mający równoważne kompetencje. Kolegium jest odpowiedzialne za organizację i funkcjonowanie Eurojustu; organizuje regularne spotkania, aby omawiać działania Eurojustu i inne ważne kwestie i przeprowadzać głosowania w ich sprawie. W przypadku gdy kolegium wykonuje funkcje kierownicze, w jego skład wchodzi także przedstawiciel Komisji Europejskiej.

Kolegium w wykonywaniu jego funkcji kierowniczych jest wspierane przez zarząd. Zarząd nadzoruje niezbędne prace przygotowawcze prowadzone przez dyrektora administracyjnego dotyczące kwestii administracyjnych, które ma przyjąć kolegium, oraz podejmuje decyzje administracyjne zgodnie z art. 16 rozporządzenia w sprawie Eurojustu. Przewodniczącym zarządu jest przewodniczący Eurojustu. W skład zarządu wchodzi ponadto wiceprzewodniczący Eurojustu oraz przedstawiciel Komisji Europejskiej. Dwóch innych członków kolegium jest wyznaczanych do zarządu w systemie dwuletniej rotacji.

Dyrektor administracyjny kieruje administracją Eurojustu, która z kolei wspiera kolegium Eurojustu. Dyrektor administracyjny jest zatrudniony na czas określony. Powołuje go kolegium do celów wykonywania bieżących zadań administracyjnych powierzonych Eurojustowi. Jest on powoływany na czteroletnią kadencję, która może zostać odnowiona jeden raz. Dyrektor administracyjny jest przedstawicielem prawnym Eurojustu.

¹⁰ Więcej informacji w dok. WK 13147/26.

¹¹ Z wyjątkiem Danii, na mocy protokołu nr 22 załączonego do Traktatów.

- Sposób organizacji przewidziany we wniosku

W rozdziale II wniosku przewidziano podwójną strukturę obejmującą strukturę kierowniczą, w skład której wchodzi rada zarządzająca, zarząd i dyrektor administracyjny, oraz strukturę operacyjną, w skład której wchodzi przedstawiciele krajowi i kolegium. Zdaniem Komisji dzięki takiej strukturze kolegium byłoby w mniejszym stopniu zaangażowane w bieżące zarządzanie agencją i mogłoby skoncentrować się na zadaniach operacyjnych, co miało doprowadzić do wzrostu efektywności. Takie korzyści miałyby być konieczne w świetle zmieniających się wyzwań, przed którymi stoi UE w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, oraz przewidywanych zmian instytucjonalnych w dziedzinie WSiSW, w szczególności wzmocnienia stosunków Eurojustu z Europolem.

Państwa członkowskie zasadniczo z zadowoleniem przyjęły wniosek, ale wyraziły obawy co do proponowanych nowych przepisów dotyczących zarządzania, w szczególności co do wprowadzenia rady zarządzającej. Państwa członkowskie zgadzają się z celem, jakim jest uproszczenie struktury zarządzania Eurojustu i zmniejszenie obciążeń administracyjnych spoczywających na przedstawicielach krajowych. Zgłosiły jednak zastrzeżenia co do tego, czy utworzenie dodatkowego organu zarządzającego przyczyniłoby się do osiągnięcia tego celu w praktyce.

Większość państw członkowskich obawia się, że utworzenie rady zarządzającej może zwiększyć złożoność struktury zarządzania Eurojustu i stworzyć dodatkowy poziom podejmowania decyzji i administrowania. Argumentowano również, że utworzenie rady zarządzającej może zagrozić niezależności sądowej w Eurojuście.

Różne państwa członkowskie stwierdziły, że uproszczenie należy osiągnąć poprzez jaśniejszy podział obowiązków między już istniejącymi organami Eurojustu, w szczególności poprzez umożliwienie zarządowi podejmowania większej liczby decyzji.

- Dokument roboczy Komisji

W świetle uwag zgłoszonych przez państwa członkowskie Komisja przedstawiła dokument roboczy¹², w którym uzasadniła proponowaną strukturę zarządzania. Dokument ma rozwiązać obawy zgłoszone przez państwa członkowskie w odniesieniu do ryzyka dodatkowej złożoności.

Wyjaśniono w nim stosunki między organami wchodzącymi w skład struktury zarządzania i struktury operacyjnej oraz przedstawiono ocenę Komisji, zgodnie z którą reforma miałaby polegać tylko na przeniesieniu istniejących funkcji, a nie na dodaniu nowego organu zarządzającego.

W dokumencie roboczym odniesiono się również do ewentualnego wpływu na niezależność sądową w Eurojuście: opisano ustalenia, zgodnie z którymi podejmowanie decyzji operacyjnych dotyczących prowadzenia, koordynowania i wspierania spraw byłoby nadal zastrzeżone dla kolegium i przedstawicieli krajowych. Przewodniczący Eurojustu pełniłby rolę instytucjonalnego powiązania między obydwoma strukturami.

Ponadto w dokumencie odniesiono się do skutków, jakie ustanowienie rady zarządzającej mogłoby mieć dla efektywności, przedstawiając szereg scenariuszy przeanalizowanych w ocenie skutków oraz ich wpływ na obecne obciążenie administracyjne przedstawicieli krajowych.

b) Inne kwestie przeanalizowane na forum grupy roboczej

Państwa członkowskie przeanalizowały również kilka innych kwestii dotyczących proponowanego nowego rozporządzenia, przy czym uwagi przekazano głównie na piśmie. Kwestie te dotyczą m.in. następujących tematów:

- Inicjatywy własne Eurojustu

Kwestia ta dotyczy sekcji II rozdziału III wniosku. Sekcja ta odnosi się do możliwości prowadzenia przez Eurojust działań operacyjnych z własnej inicjatywy w przypadku braku wniosku ze strony organów krajowych lub Prokuratury Europejskiej.

Państwa członkowskie zasadniczo przyjęły tę propozycję z zadowoleniem. Wyraziły pewne obawy co do tego, czy w rozporządzeniu zostanie zachowana odpowiednia równowaga między uprawnieniami krajowych organów sądowych i prokuratorskich z jednej strony a ewentualnym rozszerzeniem autonomii Eurojustu z drugiej strony.

¹² Dok. WK 13269/26.

- Stosunki z Europejską Siecią Sądową i innymi sieciami

Kwestia ta dotyczy niektórych proponowanych przepisów zawartych w sekcji II rozdziału V wniosku.

Kilka państw członkowskich wskazało, że chciałoby otrzymać wyjaśnienia co do roli i zakresu kompetencji sieci działających równolegle z agencją. W szczególności państwa członkowskie zapytały, czy wniosek zapewnia wystarczająco jasny podział obowiązków między Eurojustem a Europejską Siecią Sądową (EJN). Poruszono również konkretne kwestie w odniesieniu do zasobów i poproszono o wyjaśnienia dotyczące zakresu kompetencji i autonomii EJN.

- Współpraca z państwami trzecimi

Kwestia ta odnosi się do sekcji III rozdziału V wniosku, która reguluje współpracę międzynarodową między Eurojustem a organami państw trzecich i organizacjami międzynarodowymi. Proponowane przepisy umożliwiają przyjęcie czteroletniej strategii współpracy, która określa różne mechanizmy współpracy. Mechanizmy te obejmują oddelegowywanie oficerów łącznikowych Eurojustu do państw trzecich, oddelegowywanie prokuratorów łącznikowych z państw trzecich do Eurojustu, tworzenie punktów kontaktowych państw trzecich w Eurojuście i tworzenie punktów kontaktowych Eurojustu w państwach trzecich i organizacjach międzynarodowych.

Państwa członkowskie poruszyły kwestie związane z proponowanymi przepisami dotyczącymi współpracy Eurojustu z państwami trzecimi. Prezydencja wstępnie stwierdziła, że problem ten wymaga głębszej analizy, w szczególności w odniesieniu do proponowanych mechanizmów operacyjnych¹³, w tym ich synergii, zakresu i planowanej wartości dodanej.

Eurojust odgrywa kluczową rolę w unijnej infrastrukturze wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych. Wszystkie elementy wniosku – w tym aspekty wymienione powyżej – wymagają starannego przeanalizowania. Prace rozpoczęły się stosunkowo niedawno i w trakcie prezydencji irlandzkiej odbędą się kolejne posiedzenia w celu dalszej analizy wniosku.

¹³ Art. 61–64.

III. Pytanie do ministrów

Ministrowie są proszeni o wskazanie, które elementy wniosku mają największe znaczenie dla ich państw członkowskich i w związku z tym powinny zostać potraktowane priorytetowo w ramach przeprowadzania bardziej szczegółowej analizy całości wniosku przez organy przygotowawcze Rady.
